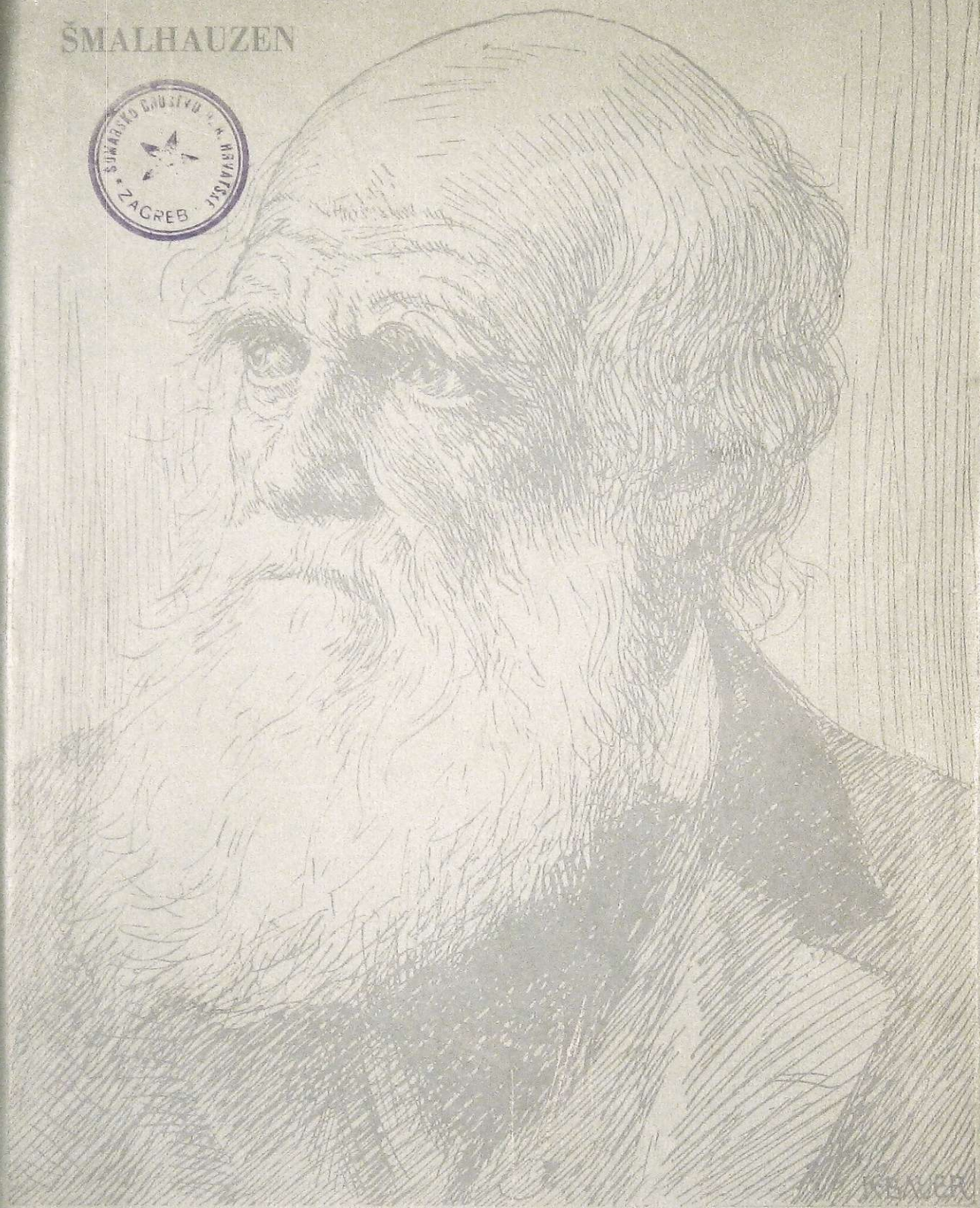

ŠMALHAUZEN

DARVINIZAM

2417

PROBLEMI DARVINIZMA

I. I. ŠMALHAUZEN

Z A G R E B

1 9 5 1

PREDGOVOR PREVODIOCA

Problemi darvinizma našli su i kod nas odjeka i pobudili zanimanje ne samo u uskim krugovima prirodoslovnih stručnjaka, nego i u najširim redovima čitalaca vrlo brzo pošto su izneseni i počeli se širiti po svim zemljama Evrope, gdje su prirodne nauke bile kud i kamo više uznapredovale, te su se dalekosežnost i značenje evolucionističkih ideja mogli u potpunosti ocijeniti.

Ma da se u doba, kada se u svijetu uzburkala borba za darvinizam, kod nas tek počela pripaljavati žiža prirodnih nauka, ipak su oni rijetki prvoborci za prosvjetni napredak našega naroda i na tome polju točno i ispravno uočili veliko i historijsko značenje i gledanje Charlesa Darwina na razvojna zbivanja u svijetu organizama. Ti su problemi Darwinove nauke obrađivani kod nas u značajnijem i opsežnijem naučnom obliku u izdanjima Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti kratko vrijeme nakon prve pojave Darwinovih djela. U njenoj znanstvenoj publikaciji »Radu« štampane su prve znanstvene rasprave iz toga područja iz pera prvih naših akademika Ljudevita Vukotinića (1875—1877) i Bogoslava Šuleka (1885). Izdavanjem ove knjige »Problemi darvinizma« nastavlja tako Jugoslavenska akademija svoju svijetlu tradiciju.

Od Darwinovih vremena do danas biološke nauke proživjele su buran razvitak i doživjele neslućen napredak na svim svojim područjima rada. Neka su se od njih počela tek razvijati u vremenu poslije Darwina, tako na pr. genetika, fiziologija razvoja i ekologija. Na svim tim područjima znanosti sabrala se nepregledna množina novog deskriptivnog i eksperimentalnog činjeničnog materijala, koji je postepeno uključen u nauku o evoluciji organskog svijeta. Riznica naučne literature o teoriji darvinizma i ostalih evolucionističkih teorija nagomilavala se i uvećavala toliko, da je već i samom stručnjaku i poznavaoocu predmeta činilo poteškoće i smetnje, da se u toj gomili činjenica, novih ideja i smjerova snalazi. I tako je nauka o evoluciji danas golema zgrada, sazidana na čvrstim temeljima Darwinove nauke.